

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานของอุบาสก
อุบาสิกาวัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : พระธงชัย วีรปญโญ (ทับแสง)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระราชโมลี (มีชัย วีรปญโญ), ป.ธ. ๙, รป.ม., บธ.ด. (บริหารธุรกิจ)

: ดร.ชัยชาญ ศรีหานู, ป.ธ. ๗, ศน.บ. M.A., Ph.D. (Indian Philosophy & Religion)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑/มีนาคม/๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานของอุบาสกอุบาสิกาวัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง อุบาสกอุบาสิกาที่ปฏิบัติกัมมัฏฐาน ณ วัดพิชยญาติการาม กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ ๑-๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑๕๐ คน สถิติที่ใช้ประกอบด้วย สถิติวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ สถิติการแจกแจงแบบที่ชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (t-dependent) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANOVA) ถ้าปรากฏนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์พบว่า

ความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ผู้ปฏิบัติกัมมัฏฐานสามารถกำหนดพองหนอยุบหนอที่อาการเคลื่อนไหวของพองและยุบได้ดี ส่วนการกำหนดในขณะรับประทานอาหาร พบว่า ผู้ปฏิบัติสามารถตั้งใจกำหนด เช่น จับ ยก อ้า กลืน รู้รส ได้ทุกอิริยาบถ และส่วนให้มีความเห็นด้วยต่อการปฏิบัติกัมมัฏฐานเป็นหลักการเดียวกันกับการเจริญไตรสิกขา ผลการศึกษาความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานโดยรวม พบว่า อุบาสิกามีคะแนนเฉลี่ยความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานที่สูงกว่าอุบาสก และพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนการศึกษาโดยจำแนกตามตัวแปรอายุ และตัวแปรอาชีพ พบว่าความศรัทธาในการปฏิบัติกัมมัฏฐานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

Thesis Title : A Study of Influential Factors of Confidence in Meditation Practice of Buddhist Laities at Wat Pichaiyatikaram, Bangkok

Researcher : Phra Thongchai Dhīrapañño (Tapsaeng)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Somluck Gandhasāro (Saraphivong), Pali IX, Ph.D. (Buddhist Studies)

: Assoc. Prof. Wate Bannakornkul, Pali IX, B.A., M.Ed. (Population Studies)

Date of Graduation : 31/March/2015

Abstract

This thesis the purpose to determine the factors that affect the faith in the performance scores of worshipers Watpitchayayatikaram Bangkok. Randomization by sampling. Worshipers who practice meditation at Watpitchayayatikaram Bangkok. During 1-5 December 2557 were 150. Statistical data analysis were percentage, mean and standard deviation. The statistics used for educational purposes, research, including statistical distributions of species that are independent of each other. (T-dependent) and statistical analysis of covariance (Analysis of Covariance: ANOVA) If it appears significant to test the difference between the pair with the Scheffe (Scheffé) the study objectives were.

Faith in the performance scores were at a high level and found that meditation practice can be collapsed man is a rising movement of the rising and falling as well. The set while eating found that practitioners can accidentally catch a lift with open mouth tasted defined as any posture. And to have agreed to follow the

same principles to the development of scores is threefold. Study to faith in the performance scores overall were worshipers with an average score of faith in the performance scores higher than a churchgoer, and found a significant difference significantly by the important statistical level. 05 of the study. Classified by age variable Occupation and found that faith in the performance of scores did not differ significantly between the statistical levels. 05.